

Individuálna výročná správa
Obce Slovenské Nové Mesto
za rok 2022

.....

Ján Kalinič
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika obce	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	9
5.3. Ekonomické údaje	9
5.4. Symboly obce	10
5.5. Logo obce	10
5.6. História obce	10
5.7. Pamiatky	18
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	19
6.2. Zdravotníctvo	21
6.3. Sociálne zabezpečenie	21
6.4. Kultúra	21
6.5. Doprava	22
6.6. Územné plánovanie	22
6.7. Hospodárstvo	22
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	23
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	23
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	24
7.3. Rozpočet na roky 2022 - 2024	26
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	27
8.1. Majetok	27
8.2. Zdroje krytia	27
8.3. Pohľadávky	28
8.4. Záväzky	28
9. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov	28
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	29
10.1. Prijaté granty a transfery	29
10.2. Poskytnuté dotácie	30
10.3. Významné investičné akcie v roku 2022	31
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	31
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	31
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	31

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania, každý starosta sa snaží svojou prácou prispieť k zveľaďovaniu obce a jej majetku. Ja ako starosta sa o to snažím už 21. rok. Výročná správa Obce Slovenské Nové Mesto za rok 2022, ktorú Vám predkladám, poskytuje reálny pohľad na činnosť obce a dosiahnuté výsledky v uplynulom roku. V sledovanom roku sme sa snažili plniť všetky úlohy, ktoré nám vyplývajú z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri zabezpečovaní samosprávnych kompetencií a kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy. Treba však uviesť, že počet kompetencií kladených na samosprávne orgány sa neustále zvyšuje, no finančné krytie na ich zabezpečovanie značne zaostáva. Ako zaujímavosť spomeniem fakt, že v súčasnej dobe sa výkonu samosprávnych kompetencií venuje viac ako 426 právnych noriem dotýkajúcich sa viac ako 4000 kompetencií. Ale vráťim sa späť k hospodáreniu obce. V roku 2022 dosiahla obec prebytok rozpočtu, po úprave vo výške **38 390,98 €**. Celkovo mala obec k 31.12.2022 na účte rezervného fondu sumu 60 276,91 €. Po schválení Záverečného účtu obce za rok 2022 bol zostatok rezervného fondu navýšený o prebytok hospodárenia za rok 2022 v celkovej výške 38 390,98 €, čo predstavuje sumu 98 667,89 €. V sledovanom období sme sa zamerali najmä na opravy a údržbu budov vo vlastníctve obce, údržbu verejnej zelene, bezproblémový chod obecného úradu, materskej a základnej školy, školskej jedálne a zabezpečenie ostatných činností. Obec v roku 2022 pokračovala v investičnej činnosti, realizoval sa projekt Predchádzanie vzniku a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obci, pokračovalo sa vo výstavbe betónových oplození v obci, zrekonštruovala sa budova Milk agro a budova obchodu a služieb pri sv. Urbanovi. V roku 2022 sa realizoval umelý trávnik na bývalom asfaltovom ihrisku a závlahový systém na ihrisku pri telovýchovnej jednote. V roku 2022 sa v obci preinvestovala suma 265 547,63 €. V roku 2022 obec po pauze opäť pokračovala v tradícii organizovania kultúrnych podujatí. Uskutočnilo sa podujatie pri príležitosti MDŽ, karneval, Mesiac úcty k starším a Mikuláš. Podujatie Tokaj v Európe – festival Slovákov žijúcich v zahraničí - Dedovizeň - sa neuskutočnilo z dôvodu časovej tiesne, keďže pandemické opatrenia boli zrušené tesne pred jeho prípadnou realizáciou.

Samozrejme bolo potrebné vykonať aj množstvo mravčej práce, ako napríklad starostlivosť o verejné priestranstvá, verejnú zeleň, osvetlenie, rozhlas a pod. Môžem konštatovať, že sa nám podarilo opäť vykonať niečo pre obec a jej obyvateľov, a že sme opäť prispeli ku skvalitneniu života v našej obci. Verím, že aj v budúcnosti budeme napredovať, k čomu by som chcel prispieť aj ja svojou prácou.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Slovenské Nové Mesto
Sídlo: Slovenské Nové Mesto
IČO: 00331929
Štatutárny orgán obce: Ján Kalinič, starosta obce
Telefón: 0566683580, 0907997213
Mail: obec@slovenskenovemesto.sk
Webová stránka: www.slovenskenovemesto.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ján Kalinič (do 24.11.2022)
Ján Kalinič (od 24.11.2022)
Zástupca starostu obce : Dis. Art Iveta Zselenáková (do 24.11.2022)
Ľubor Šuško (od 24.11.2022)

Hlavný kontrolór obce: Ing. Ingrid Grimlingová

Obecné zastupiteľstvo: Do 24.11.2022
Ľubor Šuško
Ing. Július Dušek
Ing. Miloš Kalinič
Bc. Kornélia Kornová
Peter Petro
Koloman Pusztai
Silvia Stečáková
Dis. Art. Iveta Zselenáková
Ing. Marián Žižkovič

Obecné zastupiteľstvo: Od 24.11.2022
Ing. Július Dušek
Patrik Feher
Helena Gumanová
Andrea Hrivňáková
Bc. Kornélia Kornová
Peter Petro
Silvia Stečáková
Anna Suváková
Ľubor Šuško

Komisie:
Do 24.11.2022

- ❖ **Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov:**
Predsedníčka – **Dis. Art. Iveta Zselenáková**
Členovia – **Ing. Július Dušek, Silvia Stečáková**
- ❖ **Komisia športová:**
Predseda – **Koloman Pusztai**
Členovia – **Marcel Belko, Anna Vargová**

Od 24.11.2022

❖ **Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov:**

Predseda – Anna Suváková

Členovia – Ing. Július Dušek, Patrik Feher

❖ **Komisia na ochranu verejného poriadku:**

Predseda – Silvia Stečáková

Členovia – Peter Petro, Bc. Kornélia Kornová

Obecný úrad:

Počet pracovníkov k 31.12.2022: 4

Ing. Denisa Kováčsová	administraívna pracovníčka OcÚ
p. Žaneta Suváková	administratívna pracovníčka OcÚ
Ing. Ingrid Grimlingová	kontrolórka obce
Jaroslav Hrinda	pracovník stavebného úradu

:: úradné hodiny ::

8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	12 ³⁰ – 15 ⁰⁰
8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	12 ³⁰ – 15 ⁰⁰
8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	12 ³⁰ – 16 ³⁰
8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	12 ³⁰ – 15 ⁰⁰
8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	

Rozpočtové organizácie obce: Obec nemá zriadené žiadne rozpočtové organizácie

Príspevkové organizácie obce: Obec nemá zriadené žiadne príspevkové organizácie

Neziskové organizácie založené obcou: Obec nemá založené žiadne neziskové organizácie.

Obchodné spoločnosti založené obcou: Obec nemá založené žiadne obchodné spoločnosti.

4. Poslanie, vízie, ciele

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5. Základná charakteristika obce

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Slovenské Nové Mesto leží v južnej časti Východoslovenskej nížiny, na juhozápade úpätí Zemplínskych vrchov. Južnú časť odlesneného chotára tvorí mladoštvrtohorná niva Bodrogu, ktorá prechádza smerom na sever do pahorkatiny, miestami pokrytej sprašovými uloženinami.

Susedné mestá a obce : Borša, Čerhov, Satoraljaujhely (Maďarská republika)
 Celková rozloha obce : 13,38 km²
 Nadmorská výška : 98 - 103 m nad morom

Budova obecného úradu

Kultúrny dom

Dom smútku

Park M. R. Štefánika

Detské ihrisko

Hygienické centrum

Komunitné centrum

Budova pre mládež a šport a tribúny na ihrisku TJ

Odpočívadlo pri tokajskej cyklotrase

Socha svätého Urbana

Novovytvárané betónové ploty v obci

Novovytvárané kompostovište v obci s mulčovačom a rotačným triedičom

Budova obchodu a služieb pri sv. Urbanovi ?????????????????

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 1 084 obyvateľov k 31.12.2022

82,14 obyvateľov km²

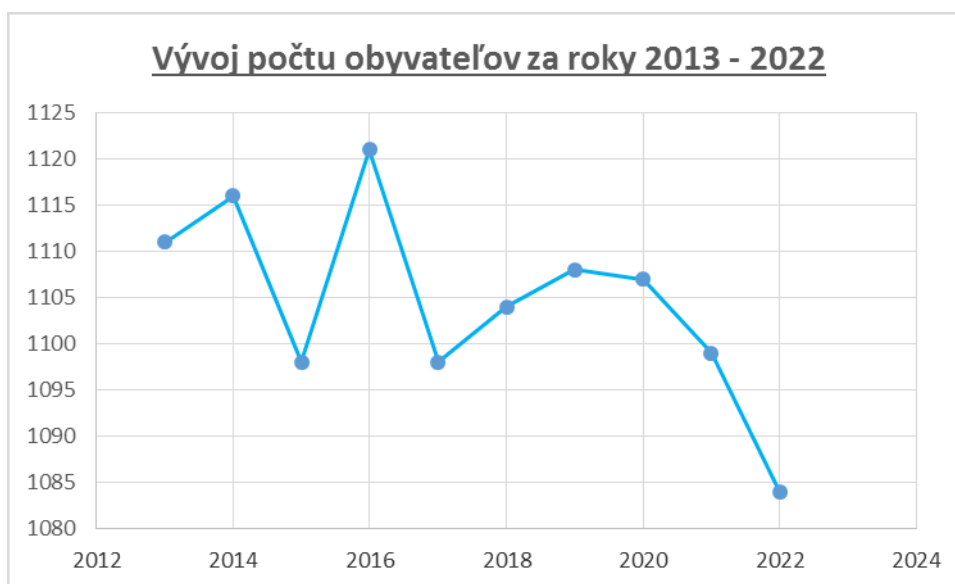
Národnostná štruktúra :	76,34 % slovenskej národnosti	0,18% rusínskej národnosti
	9,02 % maďarskej národnosti	0,18% ukrajínskej národn.
	9,76 % rómskej národnosti	0,55% česká národnosť
	0,09 % ostatná národnosť	3,88% nezistená národnosť

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu :

41,99 % rímskokatolícka cirkev	13,90 % reformovaná cirkev
15,93 % gréckokatolícka cirkev	3,04 % nábož.spoločnosť Jehovovi svedkovia
1,30 % pravoslávna cirkev	0,18 % evanjelická cirkev metodistická
0,28 % evanjel.cirkev augsbursk.vyzn.	0,09 % kresťanské zbory

Vývoj počtu obyvateľov :

- k 31.12.2013 1 111 obyvateľov
- k 31.12.2014 1 116 obyvateľov
- k 31.12.2015 1 098 obyvateľov
- k 31.12.2016 1 121 obyvateľov
- k 31.12.2017 1 098 obyvateľov
- k 31.12.2018 1 104 obyvateľov
- k 31.12.2019 1 108 obyvateľov
- k 31.12.2020 1 107 obyvateľov
- k 31.12.2021 1 099 obyvateľov
- k 31.12.2022 1 084 obyvateľov

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : cca 69 obyvateľov – 6,36 %

Nezamestnanosť v okrese : cca 12,2 %

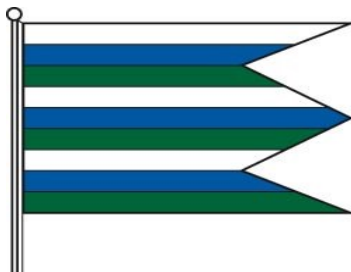
Vývoj nezamestnanosti : Oproti nezamestnanosti v okrese má obec nezamestnanosť nižšiu o cca 5,84 %. Miera nezamestnanosti v obci bude stagnovať resp. by sa mala znižovať.

5.4. Symboly obce

Erb obce:

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva z deviatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, zelenej, bielej, modrej, zelenej, bielej, modrej, zelenej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

5.5. Logo obce

Obec Slovenské Nové Mesto nemá evidované žiadne oficiálne logo. Ako logo sú používané oficiálne symboly a oficiálny názov obce.

5.6. História obce

A. História obce od osídľovania do roku 1918

Kataster obce Slovenské Nové Mesto pred vznikom nášho samostatného štátu v roku 1918 bol súčasťou katastra maďarského mesta Sátoraljaújhely, s ktorým bezprostredne susedí. V chotári našej obce sa pri úpätí hôr stretávame so stopami pravekého človeka, ktorý predbehol príchod našich predkov asi o 10 000 rokov, prišiel z oblasti Škandinávie. Praveké nálezy dokazujú, že na pustatine pod Sátoralhalmou viactisícročná záplava sťahovania národov. 400 rokov pred Kristom sa v oblasti Karpát ponevierali Kelti a iné národy. V roku 180 po Kristovi bojovali v tejto oblasti légie Marca Aurélia. Nájdený zlatý peniaz v okolí Byšty dokazuje, že hranice Rímskej ríše zaberali aj okolie Sátoraljaújhelya. Po rímskej nadvláde ovládli naše okolie Huni a Avari, medzitým ešte Markomani, Longobardi, Grádi a iné severské barbarské kmene. Neskôr počas 7. storočia prišli slovanské kmene z oblasti Tesaloník. Po nadvláde Slovanov sa tu žijúce kmene pridali k vlast' dobývajúcim Maďarom, ich najznámejším kmeňom, usadeným v našom kraji bol kmeň Aba.

História mesta Sátoraljaújhely.

V tejto časti sa dozvieme niečo o histórii mesta Sátoraljaújhely, ktorého súčasťou bolo Slovenské Nové Mesto do roku 1918. Názov mesta Sátoraljaújhely pochádza z mesta Sátorhegy a v najdávnejších časoch, počas nadvlády Arpádovcov sa spomína ako Sátorhalma alebo Sátoralja. Nachádzalo sa na pravom a ľavom brehu Roňavy, kde sa v súčasnosti nachádza aj naša obec. Mesto bolo kráľovským majetkom za vlády Ondreja I. Spomína sa v roku 1067 ako dedina, ktorej obyvatelia sú spomínaní v súvislosti s kráľovskými poľovačkami. O 174 rokov neskôr v roku 1241 zničili toto miesto Tatári. V roku 1275 biskup z Egeru bol aj biskupom Sárosalja, on takto pomenoval mesto. Sáros - preklad z maďarčiny znamená zablatený. Toto slovo charakterizuje mokrý, močaristý kraj, rašelinatý, typický pre túto oblasť. Podľa zakladacej listiny z roku 1067 sa tu už v 13. storočí usadilo toľko Maďarov - obyvateľov, že si vyžadovali osobitnú cirkev, sudcu a farára. Obrábanie viníc sa objavilo až v roku 1029. V tomto stave v roku 1241 zastihlo osídlenie nivočenie Tatárov. V roku 1250 sa toto miesto znovu osídlilo a odvtedy nesie meno Sátoraljaújhely. Kráľ Vojtech IV. už v roku 1256 spomína vo svojej listine „nova villa, čiže nanovo postavený Sátoraljaújhely. V tejto listine Vojtech IV. prikazuje vojakom nanovo postaviť v Malej Trni zbúraný kláštor. Mníchov obdaril väčším majetkom. V roku 1284 sa rozšírili hranice o dediny Tárna, Kovács, Borša, Obozliget a nastal taký rozmach, že Ondrej III. v roku 1291 ho pomenoval v podobe Sátoralja Wyhel. V roku 1298 bol Újhely majetkom župana Bodrogskej župy. V roku 1299 ho obsadil župan Ján Zodai. Od roku 1321 a ďalšie tri desaťročia je mesto kráľovským majetkom. V roku 1353 podaroval Petrov syn Baláz újhelským mníchom pôdu. Kastelánom Újhela bol v roku 1497 Baláz Földeši. V roku 1430 sa Sátoraljaújhely stáva majetkom rodiny Palóczy a zostáva ním až do bitky pri Moháči. Medzitým sa snaží získať mesto vodca Husitov Axanich. Až vojská kráľa Matúša ho vypovedajú z mesta tak, že sa mesto dostáva na pár rokov pod nadvládu Čechov. Počas bitky pri Moháči zahynul vtedajší veliteľ zemplínskej šľachty, hlavný župan Antal Palóczy a na jeho miesto sa prebojoval Peter Perényi. Neskôr v roku 1534 Perényi posilnil silnými múrmi Újhelský, aj Trebišovský zámok. Imrich Tekelessy, ktorý toto okolie ničil ohňom i mečom, v roku 1558 zničil zámok, ktorého posledné zrúcaniny na konci 19. storočia rozniesli vojaci bataliónu (práporu) 10. pešieho pluku. Po Perényiových František Dobó Ruszkai v roku 1753 vyhnal rehoľu dominikánov z ich lesov a viníc. Po ňom sa zemepánmi stanú Rákocziovci, od roku 1712 knieža Trautson. V 1778 - om je vlastníkom kráľovská pokladnica a v roku 1808 knieža Brezenheim. Jeho právnymi nástupcami sú grófkovia Wallisz a po roku 1848 v újhelských častiach barón Fridrich Waldbott. Kráľovskí zemepáni boli štedrí ku občanom Újhela, pretože boli oslobodení od cla. V rozvoji mesta mali významnú úlohu šľachtické kúrie, ktoré spolu s vinicami tvorili tú duchovnú a hospodársku silu, ktorá počas dvoch storočí priviedla rozvoj mesta na takú úroveň, že Újhel sa stal v roku 1756 sídlom župy. V archíve mesta sú zachované zápisnice od začiatku 17. storočia a obsahujú početné údaje, ktoré sa týkajú právneho a hospodárskeho života mesta. Pred bitkou pri Moháči ešte v 15. storočí v organizácii mesta mali hostia osobitné právne postavenie, pokiaľ ako celok dostali zastúpenie v senáte (rade) a predtým mali osobitného sudcu. Po bitke pri Moháči ovláda verejný život prísna cirkevná morálka a takisto je preňho typický vplyv moci zemepánov. V dávnejších časoch sa každoročne menila osoba sudcu, na druhej strane väčšia časť senátu zostala tá istá. Pritom župan mal rozhodujúci vplyv v osobných otázkach. Cisár Jozef II. navštívil mesto v roku 1770. V roku 1794 bola veľká bieda, mesto viackrát vyhorelo, naposledy v roku 1830 a podľa pamäti po tomto začali v meste na hlavnej ulici stavať poschodové domy. Prvým poschodovým domom bol v roku 1751 postavený župný dom, ktorý sa v roku 1821 rozšíril. Domy so slamenou strechou ešte aj v 80 -tych rokoch 19. storočia prevládali v bočných uliciach, až v najnovšom čase ich vytisli šindľové strechy. V roku 1695 stavali veľký most na Roňave za pomoci pracovnej sily zo susedných obcí. Počet obyvateľov

Újhela na konci 18. storočia bolo 6000. Spolu so zemplínskou župou bolo mesto do roku 1848 pevnosťou maďarskej politiky a slobody, neskôr fungovalo ako železničný uzol a veľké hospodárske stredisko. Počas vojny stúpol počet obyvateľov na 25 000. Mesto bolo najväčším vínnym trhom v krajine. Na začiatku 19. storočia bol prokurátorom mesta Lajos Kossuth, snáď jeden z najvýznamnejších Maďarov, ktorý stál pri udalostiach marcovej revolúcie roku 1848. Počas nadvlády proletárov bolo mesto skutočným domom smrti, v dôsledku ich prenasledovania. Potom nasledovalo obsadenie českými vojskami, po ich odchode nasledovala tvoriteľská práca na zrúcaninách. Najkrajšou budovou Sátoraljaújhelya je v barokovom štýle postavený župný dom v roku 1758. V roku 1823 bol ďalej rozšírený v ľavom krídle o nový trakt mestského archívu. Archív župného domu patrí k najvýznamnejším vidieckym archívom štátu. Okrem významných dokumentov sa archív stal známym hlavne tým, že ho usporiadal významný maďarský jazykovedec Ferenc Kazinczy. Podľa sčítania ľudu z roku 1930 bol počet obyvateľov 18 431. K tomu číslu ešte patrí po oslobodení 559 obyvateľov z ľavého brehu Roňavy, čiže z tej časti, kde sa teraz nachádza Slovenské Nové Mesto. Počet obytných domov bol 1981. Hlavným zamestnávateľom bol priemysel, potom nasledovali obchodníci, zamestnanci dopravy, komunálnych služieb a poľnohospodári. Prvá verejná nemocnica v župe bola založená v roku 1803. V tom čase sa v meste nachádzalo finančné riaditeľstvo, súd, daňový úrad, okresný súd, priemyselný spolok, železničná stanica, pošta a telegrafný úrad. Väčšie továrne nachádzajúce sa v meste Sátoraljaújhely: tabaková, sviečková, vývojová stanica elektrického prúdu, valcový mlyn, nábytkáreň, tehelňa a vodáreň. Na hranici mesta sa nachádzala rómska kolónia, kde vo väčšom počte prišli Rómovia na konci 17. storočia. Štátna verejná pivnica mesta Sátoraljaújhely bola postavená v roku 1913. Obyvatelia územia našej obce sa od dávnych čias zaoberali vinohradníctvom a poľnohospodárstvom.

História obce Slovenské Nové Mesto

Samostatná história obce sa datuje od 28. októbra 1918, teda od dátumu vzniku samostatnej Československej republiky. Z tohto obdobia sa bohužiaľ v obci nezachovali žiadne písomné záznamy, ktoré by opisovali udalosti obce v začiatkoch jej samostatnej histórie na začiatku 20. storočia. Nezachovala sa ani žiadna obecná kronika z tohto obdobia. Z tohto dôvodu bolo veľmi ťažké dostať sa k literatúre, z ktorej by sa dalo čerpať údaje z histórie. Do dnešných čias história našej obec vôbec nebola spracovaná v knižnej forme. Pri spracovaní tejto publikácie sa autor opieral v prvom rade o údaje z obcej kroniky, ktorú začal viesť v roku 1973 Ing. Jozef Vysoký. Takisto pomohli údaje od informátorov - starších občanov našej obce, ktorí si mnohé pamätali z rozprávania svojich rodičov alebo zo svojho života.

B. Obdobie od roku 1918 do roku 1939

Pôvodné osídlenie katastra našej obce bolo riedke. Tvorilo ho niekoľko roztrúsených osád - Karlova osada, Bessenyiho osada, Kruppova osada, Rézov majer a viacero samôt na poli, ale najmä vo viniciach, na svahoch hory Káté. Prevažná časť pôdy bola vo vlastníctve veľkostatkárov Fridricha Waldbotta, kniežaťa Windischgrätza, a iných. Základ obce pred utvorením samostatného štátu tvorilo niekoľko objektov: malá železničná stanica, ktorá sa nachádzala v súčasnej železničnej bytovke za peším hraničným priechodom, továreň na súčiastky a opravu železničných vozňov a rušňov, budova bývalých Vinárskych závodov, v súčasnosti budova Galafruitu, železničiariska bytovka (bola zbúraná), nachádzala sa neďaleko Reštaurácie Tulipán. Z druhej strany železničnej stanice sa nachádzala tehelňa Júliusa Réza s čeladínom.

Uvedené objekty tvorili základ budúcej obce, ktoré pôvodne ako mestská štvrť patrili k mestu Sátoraljaújhely a podľa vagónky sa pre ňu používal názov Gyártelep. Po utvorení Československej republiky v roku 1918 pozdĺž toku rieky Roňava bola utvorená štátna hranica medzi Maďarskom a Československom, ktorá rozdelila dovtedy jednotné mesto na maďarské mesto Sátoraljaújhely a na časť, ktorá dostala názov Slovenské Nové Mesto. Táto usadlosť nemala hneď po vzniku Československa svoju obecnú správu. Najprv patrila pod obec Borša, kde sídlil richtár. Obecná správa bola vytvorená z miestnych občanov až v roku 1922. Prvým richtárom bol občan Deil. Vznikom samostatného Československa vznikla samostatná obec Slovenské Nové Mesto. Obec sa začala rýchlo rozrastať. Prvé rodinné domy si začali budovať čeladníci, ktorí dostali odstúpné v súvislosti s rozpredajom majera a pozemkov kniežat'a Windischgrätza. Súčasne sa do obce začali prisťahovávať a budovať si obchody Židia. Prosperujúci obchod im núkala existencia železničného uzla a colný hraničný priechod medzi krajinami, ktoré boli hospodársky rozdielne vyvinuté.

Prvými obchodníkmi boli Holzmann s metrovým tovarom, bratia Weissovci vlastnili potraviny, Landsman mal železiarsky a metrový tovar. Neskôr pribúdali obchodníci, aj remeselníci. V obci ordinovali lekári Grünwald a Schwartz. Vytvorením hranice medzi Maďarskom a Československom tu vznikli pracovné príležitosti pre štátnych zamestnancov. Bola vybudovaná colnica, bytovka pre príslušníkov finančnej stráže (v súčasnosti sa tam nachádza Detský domov), bytovka pre zamestnancov ČSD, bytovka pre príslušníkov pohraničného oddelenia bezpečnosti a bytovku pre zamestnancov colnice. Obec zaznamenala veľký príliv obyvateľstva, ktorí sa prisťahovali v rokoch 1926 - 1928. V prvom rade to boli roľníci z okolia Stropkova a Prešova, ktorí si kúpili pozemky od maďarských veľkostatkárov. Pôvodne v obci nebola škola, deti navštevovali školu v Borši. V našej obci bola vybudovaná jednotriedna škola s učiteľským bytom a neskôr vo vagónke bola vytvorená ďalšia trieda. Obyvateľstvo obce bolo podľa národnosti veľmi rozmanité, tvorili ho Maďari, Slováci, Česi, Židia, Ukrajinci. Žili tu bez trení v pomernej zhode. Z celkového počtu obyvateľstva tvorili značný podiel úradníci(štátni zamestnanci), železničiari, obchodníci, remeselníci a robotníci. Práve tieto zložky obyvateľstva dávali obci mestský charakter. Prevahou obyvateľov slovenskej národnosti naša obec kultúrne a spoločensky priťahovala slovenských a ukrajinských prisťahovalcov Tildiho osady (administratívne patrila k obci Borša), aj slovenské obyvateľstvo okolitých obcí.

Naša obec sa stala hospodárskym, obchodným aj kultúrnym centrom okolitých obcí. Od roku 1927 sa stal richtárom obce roľník Ján Marcinčín a ostal ním mimo obdobia okupácie našej vlasti až do roku 1948. Hospodárska kríza, v ktorej sa zmietalo buržoázne hospodárstvo za našej I. Československej republiky a z toho vyplývajúce sociálne a politické napätie nezasiahli našu obec tak bolestne ako mnohé obce v priemyselnejších oblastiach. Štátni zamestnanci mali stále príjmy, u nich si našli aj roľníci odbyť pre svoje výrobky. Krízové obdobie najviac doliehalo na malý počet remeselníckych rodín a rodiny príležitostných robotníkov.

Vojenské baráky v našej obci

V období 1. svetovej vojny existovali v našej obci na mieste, kde sa v súčasnosti nachádza cintorín, vojenské baráky, ktoré slúžili ako poľné nemocnice. Strategická trať z Michalian do Humenného bola zdvojkolajnená. Vojenské transporty prechádzali cez našu obec. Ranených vojakov prevážali týmto smerom, z tohto dôvodu boli u nás vybudované poľné nemocnice. Okrem ranených a nemocných v nich boli aj dielne na opravu výzbroje, výstroja, oblečenia. V okolí barákov boli v tom čase štrkové cesty, časť z nich je možné tam vidieť ešte aj v súčasnosti. Po 1. svetovej vojne boli baráky demontované a odvezené do Székesfehérváru v Maďarsku, kde boli použité na stavbu detských domovov pre siroty. Vlastníkom najväčšej časti

pozemkov pri vzniku obce bola mimo veľkostatkárov, stredných a malých roľníkov aj cirkev. Tunajšia vagónka slúžila na opravu železničných vozňov. Pracovalo v nej okolo 500 zamestnancov. Zariadenie vagónky po 1. svetovej vojne demontovali a odviezli Maďari a zvyšok zariadenia bol demontovaný a odvezený do Krompách po vzniku Československej republiky. K rodinám, ktoré tvorili pôvodné obyvateľstvo obce na základe údajov z obecnej kroniky patrili: Vereš, Stečák, Raškovský, Keresteši, Bureš, Ribó, Fehér, Fabián, a iné. Po vzniku ČSR sa z okolitých obcí a osád prisťahovali na základe údajov z obecnej kroniky rodiny: Labanc, Holod, Vlasatý, Tašani, Dolák. Vybudovali si rodinné domky, prevažne na pozemkoch, ktorých majiteľmi boli maďarskí občania. Prvý obchod v obci založil príslušník finančnej stráže Mirwald, a to v provizórnej stavbe vo dvore, kde sa v súčasnosti nachádza dom Drobnákových. Do obce sa sťahovali Židia. Otvárali obchody a budovali si rodinné domy. Boli to krčmári Vojtech Weiss a Herman Weiss, ktorí mali krčmu na mieste terajšej predajne Veritas spol. s r.o., obchodník s potravinami Klenovski, obchodník s rezivom a stavebným materiálom Herman Deutsch, obchodník s obilím Weinstock. Sklad s obilím sa nachádzal v bývalej prevádzke Vinárskych závodov. Obchod so železným tovarom vlastnil Starch, špeditárske služby prevádzkal Klein, obchodník s textilom bol Davidovič. V obci pracovali dvaja holiči Trechta a Gál. Obchod s drevom a uhlím sa nachádzal v budove súčasného Autoservisu Ján. V obci mali občania k dispozícii aj hodinára, zmenáreň valút, zubným technikom bol Jozef Kunn. Obchod s obuvou „Baťa bol vybudovaný v rokoch 1928 - 1929. Obuvníkmi boli Vojtech Szabó a Moškovski. Kováčmi boli Gecse s tovarišom Hajnikom. Pekárom v obci bol v tom čase Jozef Sivák, mäsiarmi boli Feldmann a Mikolajčík. Obyvatelia židovskej národnosti mali v našej obci rabína, aj rezníka. Dnešný rímskokatolícky kostol, pôvodne židovský bol postavený v roku 1931 v prvom rade zásluhou lekára Grünwalda. Bytovka pre colníkov bola postavená v roku 1926. Budovy finančnej stráže a polície boli vybudované v roku 1932. Prvá škola obce bola zriadená v tranzitnej budove ČSD v roku 1927. Dovtedy žiaci navštevovali základnú školu v obci Borša. Prvým učiteľom v našej obci bol Sorokáč. Budova školy (v súčasnosti sa v nej nachádza materská škola), bola vybudovaná v roku 1923. V nej sa konali aj katolícke bohoslužby. Starý cintorín bol otvorený v roku 1933. Prvým učiteľom v novej škole bol Hronec. Od roku 1927 bola založená telovýchovná organizácia Sokol s telocvičňou v terajšom kultúrnom dome. Obchodník Mirwald v roku 1925 preložil svoju krčmu do terajšieho Tulipánu a zriadil v obci na vtedajšiu dobu veľké pohostinstvo, ku ktorej patrila aj kolkáreň. Do zániku Československej republiky sa v našej obci okrem štátnych budov a rôznych súkromných prevádzok vybudovalo asi 40 rodinných domov. V októbri 1938 Maďari obsadili rozhodujúcu časť obce, ležiacu na pravej strane hradskej cesty. Po mesiaci okupácia postúpila na hraničnú čiaru utvoreného Slovenského štátu. Česi už predtým opustili obec, postupne aj slovenskí úradníci a rôzni zamestnanci. Z obce sa postupne vytratili aj Židia. Starostom obce sa dočasne stal Ľudovít Čubák starší. Neskôr sa obec stala súčasťou mesta Sátoraljújhely.

Slovenská liga a pamätník M. R. Štefánika

Slovenská liga v minulosti bola predchodcom súčasnej Matice slovenskej. Dňa 9. júna 1935 bol v našej obci odhalený pamätník M. R. Štefánika v parku M. R. Štefánika, ktorý dala postaviť Slovenská liga na Slovensku v spolupráci s obcou Slovenské Nové Mesto a so 151. zborom Slovenskej ligy v Slovenskom Novom Meste. Členmi tohto zboru bolo 80 občanov našej obce. Podľa našich informácií bol pamätník M. R. Štefánika postavený z dôvodu, že tento jeden z našich najvýznamnejších štátnikov prechádzal vlakom cez našu obec, keď cestoval na ruský front. Tam bojoval v československých légiách. V čase okupácie našej vlasti bola busta M. R. Štefánika premiestnená do Trebišova, po skončení 2. svetovej vojny bola busta privezená naspäť. V 50 - tých rokoch bola busta demontovaná, pred rokom 1968 bola umiestnená naspäť

na podstavec a po nastúpení Gustáva Husáka v čase normalizácie bola busta opäť daná dole. Z tohto dôvodu, že sme v našej obci mali v minulosti pamätník tak významnej osobnosti sa starosta obce Ján Kalinič a obecné zastupiteľstvo v roku 2005 rozhodli v záujme vzdania úcty generálovi M. R. Štefánikovi nadviazať na historické udalosti v 40 - tých rokoch a obnoviť pamätník a park M. R. Štefánika v našej obci.

C. Obdobie od roku 1939 do roku 1945

Okupácia Československa hitlerovským Nemeckom a horthyovským Maďarskom a 2. svetová vojna ťažko doľahli aj na našu obec. Štátni zamestnanci aj so svojimi rodinami boli nútení opustiť Slovenské Nové Mesto. Boli to predovšetkým príslušníci bezpečnosti, finančnej stráže, colníci, učitelia, ale aj robotníci, železničari, poštári, a iní. Po okupácii nášho územia Maďarskom bola zrušená samospráva obce a obec bola včlenená do mesta Sátoraljaújhely. V miestnej škole bolo zavedené vyučovanie v maďarskom jazyku. Maďarské úrady zámerne zaviedli proti slovenským rodinám, ktoré sa v dobe I. Československej republiky prisťahovali do obce, rôzne administratívne opatrenia. Svoje domovy museli opustiť aj židovské rodiny. Niektorým sa podarilo ukryť pred nemeckými koncentračnými táborami na neznámych miestach. Iné rodiny prišli o svoje životy v plynových komorách. Niektorí koncentračné tábory prežili. Na mieste, kde počas 1. svetovej vojny boli postavené vojenské baraky, ktoré slúžili ako poľné nemocnice, sa počas 2. svetovej vojny vybudovala dezinfekčná stanica. V nej sa dezinfikovali vagóny na transport vojakov a Židov. V týchto dezinfekčných staniaciach sústreďovali občanov židovskej národnosti a odtiaľ ich odvážali do koncentračných táborov. Na základe informácií Ing. Gabriela Jurča, ktorý bol v tom čase dieťaťom, pamätá si túto dezinfekčnú stanicu, do ktorej smädným a vyhladovaným ľudom nosili jedlo a vodu. Po skončení 2. svetovej vojny dezinfekčnú stanicu rozobrali ľudia. Neskôr tam bolo vybudované depo na opravu rušňov. Počas vykopávania hrobov na miestnom cintoríne aj v súčasnosti narážajú na základy barákov a dezinfekčnej stanice. Po rozpútaní 2. svetovej vojny sa situácia v našej obci ešte viac zhoršila. Vojna ťažko doliehala na obyvateľov obce aj po hospodárskej stránke. Bol zavedený prídellový systém v zásobovaní potravinami, aj niektorými druhmi priemyselného tovaru každodennej potreby. Ceny tovarov sa prudko zvýšili. Výstavba v obci sa zastavila. Okrem vyššie spomínanej dezinfekčnej stanice na dezinfekciu vlakových súprav vracajúcich sa z frontu bol v tomto období vykopaný len kanál Nová Roňava. Ľudia túžobne očakávali koniec vojny. V nedeľu večer sa schádzali u tých, ktorí vlastnili rádia a počúvali radostné správy z Moskvy o postupe sovietskych vojsk. Nakoniec sa občania dočkali vytúženého dňa, keď 3. decembra 1944 sovietske vojská oslobodili našu obec. V tom čase mladí ľudia z vďačnosti k sovietskej armáde, ale aj z túžby čím skôr skončiť s nenávidenou vojnou, sa dobrovoľne prihlasovali do Československej armády, aby pomohli sovietskym vojakom skončiť hroznú vojnu. Na základe údajov z obecnej kroniky to boli: Vasil' Suvák, Mikuláš Palko, Eliáš Magulák, Ján Jaklovský, František Marcinčin, a iní. Mikuláš Palko sa z vojny vrátil s podlomeným zdravím a čoskoro nato zomrel. Vasil' Suvák bol v našej obci dlhé roky predsedom Miestneho národného výboru a vo veľkej miere sa zaslúžil o výstavbu našej obce. Zomrel v roku 2015.

D. Obdobie od 2. svetovej vojny do roku 1972

Ďalší, oveľa mohutnejší rozvoj našej obce nastal po 2. svetovej vojne. V tomto období začala svoju činnosť aj miestna obecná správa. Predsedom miestneho národného výboru bol v tom čase Ján Marcinčin. V marci 1945 sa začalo vyučovanie v národnej škole. Znovu sa vyučovalo v slovenskom jazyku. Prvým učiteľom v obci po oslobodení bol Ján Maca, rodák z Veľkého Šariša. Do obce sa vrátilo aj niekoľko príslušníkov židovských rodín. Onedlho však navždy

opustili obec. Občania obce sa svojimi členskými podielmi pričínili o zriadenie družstevného obchodu „Napred, ktoré sa neskôr zlúčilo s inými družstevnými obchodnými organizáciami do jednotného ľudového spotrebného družstva Jednota. Pôda bola veľkostatkárom odňatá a bola dočasne odovzdaná do užívania roľníkom. Obnovovalo sa vojnou poškodené hospodárstvo. Pribúdali nové pracovné príležitosti. Železničná doprava naberala na intenzite. Voľné pracovné miesta obsadzovali ľudia z obce. Začala sa výstavba železničnej prekládkovej stanice v Čiernej nad Tisou. Zamestnaným sa zvyšovali príjmy, životná úroveň obyvateľstva sa rýchlo zvyšovala. Od roku 1947 existovali v obci mraziareň a ľadovňa. Do obce, konkrétne na Karolov Dvor, sa prisťahovali ďalší obyvatelia, a to Ukrajinci so severných okresov, najviac postihnutých vojnou. Prišli z okolia Habury a Svidníka. Na štátne náklady tu boli pre nich vybudované nové rodinné domy. Boli im pridelené aj pozemky z parcelovanej veľkostatkárskej pôdy. Do obce pribudli aj ďalší občania, ktorí sem boli presídlení z Maďarska a naopak, v súlade s uzavretými medzinárodnými dohodami bolo niekoľko občanov presídlených do Maďarska. Jednotné roľnícke družstvo bolo v obci založené 1. júla 1949 a patrilo k prvým roľníckym družstvám na Slovensku. V roku 1953 v obci pribudla pekáreň. V roku 1956 bol v obci vybudovaný Detský domov, ktorý v tom čase patril pod zdravotníctvo, neskôr prešiel pod sociálnu oblasť. Učiteľom v obci bol počas dlhšieho obdobia Ján Bodnár s manželkou. V obci pôsobili lekári Zoltán Fekete, Pavol Rimár a Emil Petráš. V roku 1970 zanikol v obci Okresný ústav národného zdravia. Neskôr bolo v Michalánoch odovzdané do užívania nové Obvodné zdravotné stredisko, ktoré prevzalo zdravotnú starostlivosť aj o občanov našej obce.

Poľnohospodárstvo, priemysel a doprava

Na Karolovom Dvore bola vybudovaná hospodárska základňa pre veľkovýrobnú formu hospodárenia. V obci bola vybudovaná prevádzkareň Vinárskych závodov, v ktorých sa spracovávalo hrozno z vinohradov nášho katastra a z okolia. Vďaka výhodnej polohe bola naša obec od začiatkov svojho vzniku významným dopravným uzlom. Obcou prechádza dvojkoľajová trať, ktorá spája našu krajinu smerom na východ s Ukrajinou a smerom na juh s odbočuje trať do Maďarska. Na frekventovanej železničnej stanici mala od počiatkov naša obec aj rýchlikovú zastávku. Aj vďaka nej boli v obci pracovné príležitosti pre našich občanov, aj občanov z okolia. Obcou premávali aj autobusové linky. Existencia hraničného priechodu v obci zaručovala zvýšenú návštevnosť obce turistami z okolia. V obci v tom čase sídlila Colná pobočka, Pasová kontrola, Pohraničné oddelenie Verejnej bezpečnosti, Miestny národný výbor, poštový úrad, vďaka ktorým boli zabezpečené pracovné príležitosti pre obyvateľov obce. Predsedovia MNV po 2. svetovej vojne boli Ján Marcinčin, Ján Maca, František Sabó, Ján Štiavnický a Vasil' Suvák.

E. Obdobie od roku 1972 do roku 1989

V tomto období sa naďalej pracovalo na zveľaďovaní a rozmachu obce. V 80 - tých rokoch, keď bol predsedom vtedajšieho MNV v Slovenskom Novom Meste Vasil' Suvák sa okrem vybudovania novej základnej školy zrekonštruovala materská škola z budovy bývalej základnej školy. Vybudovali sa chodníky a žľaby smerom na Čerhov, postavili sa mostíky a zreguloval sa miestny jarok smerom na Čerhov. V čase jeho pôsobenia sa začalo s budovaním kultúrneho domu. Predseda MNV Vasil' Suvák z dôvodu odchodu do dôchodku v roku 1986 skončil svoje dlhoročné pôsobenie vo vedení obce. Napriek tomu sa aktívne podieľal na dokončení a skolaudovaní kultúrneho domu, ktorý sa odovzdal do prevádzky 17. júna 1987. Za účelom skvalitnenia služieb obyvateľstvu v roku 1987 bola znovu uvedená do prevádzky miestna pekáreň. Od konca roka 1986 sa stal predsedom MNV Cyril Bajzáth. Za jeho zástupcu bol v

čase jeho zdravotných problémov zvolený Vojtech Lapitka. Pre toto obdobie bolo charakteristické napäté politické ovzdušie pred nežnou revolúciou v roku 1989.

F. Obdobie od roku 1989 po súčasnosť

Život v našej obci v tomto období úzko súvisí s celkovým dianím v našej vlasti. Tento rok bol v politickom, ekonomickom, ideologickom a kultúrnom smere prelomovým rokom v rozvoji našej spoločnosti. V nasledujúcom roku po udalostiach nežnej revolúcie v jeseni 1990 politické strany a hnutia v obci navrhli kandidátku pre voľbu starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva. V novembri 1990 v obnovených demokratických voľbách bol zvolený nový starosta obce Ján Sivák. Počas jeho prvého volebného obdobia bola zrekonštruovaná cesta na miestny cintorín, neskôr cesta na Školskej a Vodárenskej ulici, bol obnovený koberec chodníka pred obecným úradom. V roku 1995 sa začalo druhé volebné obdobie Jána Siváka, v ktorom sa dosiahlo znovuoživenie pešieho hraničného priechodu do Maďarskej republiky. Začiatkom roku 1998 sa Ján Sivák vzdal svojej funkcie na základe tlaku skupiny poslancov, nespokojných s vývojom situácie v obci, za podpory verejnosti. Obec v tom čase až do predčasných volieb viedol novozvolený zástupca starostu Ján Kalinič. V čase jeho pôsobenia bol schválený projekt plynofikácie obce a realizovala sa výstavba domu smútku, ktorý bol dokončený v období predčasných a v následne riadnych voľbách zvoleného starostu obce Michala Michalčíka. V čase trvania jeho volebného obdobia bol schválený spoločný projekt odkanalizovania Tokajských obcí a v športovom areáli bol postavený tenisový kurt. V roku 2002 bol za starostu obce zvolený Ján Kalinič, ktorý je starostom obce aj v súčasnosti. V začiatkoch jeho pôsobenia sa splynifikovala obec a zrealizovala sa kanalizácia obce. Splynifikovali sa obecné budovy (kultúrny dom, obecný úrad, základná škola, materská škola a obecná budova bývalej Jednoty). Tieto objekty boli pripojené na kanalizáciu. Rozsiahlo sa zrekonštruovať väčšia časť základnej školy, zakúpilo sa do nej nové vybavenie. Bola zrekonštruovaná pravá sekcia materskej školy, od základu sa zrekonštruoval dvor materskej školy, vymenilo sa verejné osvetlenie aj s automatickou reguláciou ovládania. Obnovili sa priestranstvá, bola zrekonštruovaná cesta za koľajami po železničnú stanicu. V rokoch 2010 - 2013 obec dokončila aj revitalizáciu centrálnej zóny, zrealizovala zateplenie a opravu fasády obecného úradu a materskej školy, parkoviská pri telovýchovnej jednote, chodník smerom na Čerhov ako aj dve výhybne autobusov. V rokoch 2010 – 2013 obec ďalej zrealizovala výstavbu multifunkčného ihriska pri ZŠ, vymenila sa strecha na ZŠ, zrealizovalo sa zateplenie a úprava fasády ZŠ. Obec zrealizovala výstavbu detského ihriska v centre obce, vymenilo sa ústredné kúrenie v MŠ, zrealizovala chodník, napájач na cestu I. triedy (ostrovčeky). Vystavala sa cyklistická trasa od štátnej hranice po predajňu Milk-Agro. V uvedených rokoch sa zrealizovala výstavba plážového ihriska, upravili sa vjazdy do dvorov po bytovky. Zrealizovala sa výmena mantinelov a sietí na hokejovom ihrisku, upravil sa areál telovýchovnej jednoty (chodníky, lavičky, zeleň), opravila sa fasáda budovy telovýchovnej jednoty, urobili sa splachovacie toalety v budove telovýchovnej jednoty. Obec zakúpila pozemok cintorína a aj pozemok na rozšírenie cintorína. Opravil sa športový areál v časti Karolov dvor. V uvedenom období obec taktiež realizovala opravu jarkov a mostíkov na ľavej strane cesty v časti obce Karolov Dvor. V roku 2014 obec kúpila budovu bývalej výrobné ľadu, rodinný dom v časti Karolov Dvor, ktorý zrekonštruovala a poskytla ako sociálny dom pre sociálne znevýhodnené deti. Ďalej zrealizovala investičnú akciu výstavba cyklistického chodníka a zrekonštruovala časť budovy MŠ. V roku 2014 obec kúpila umelecké dielo - sochu Mariánske súsošie – pieta, ktorá bola slávnostne odhalená 1.5.2014. Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v obci v roku 2015 - nákup kamerového systému, výstavba detského ihriska pri MŠ a rekonštrukcia časti budovy materskej školy. Obec v roku 2016 pokračovala v rekonštrukcii vnútorných priestorov budovy materskej školy a zrealizovala výstavbu betónového oplatenia miestneho cintorína. Obec v roku 2017 pokračovala v investičnej činnosti, zrekonštruovala časť cesty na Ulici

Cintorínskej a na Ulici Vodárenskej v celkovej sume 77 888,42 €, pokračovala v rekonštrukcii vnútorných priestorov MŠ v celkovej sume 25 797,96 €. V roku 2017 obec realizovala časť výstavby oplozenia MŠ v celkovej sume 4 286,37 € a bol nainštalovaný kamerový systém v MŠ v celkovej sume 1 882,50 €. Obec nakúpila pozemky v celkovej hodnote 4 153,60 €, rozhlasovú ústredňu v celkovej sume 2 363,99 €, traktorovú kosačku v celkovej sume 4 999,- € a uhradila za projektovú dokumentáciu na výstavbu komunitného centra v celkovej sume 5 916,- €. V roku 2018 sa uskutočnili komunálne voľby, za starostu bol opätovne zvolený Ján Kalinič. Za poslancov boli zvolení Vojtech Bitlányi, Ing. Július Dušek, Ing. Miloš Kalinič, Bc. Kornélia Kornová, Peter Petro, Koloman Pusztai, Silvia Stečáková, Dis. Art. Iveta Zselenáková, Ing. Marián Žižkovič. V roku 2018 realizovala obec výstavbu zberného dvora, stojísk a nákup traktora v celkovej sume 109 612,17 €, výstavbu chodníka na cintoríne v celkovej sume 32 115,38 €, rekonštrukciu klubového zariadenia v obci v celkovej sume 70 363,14 €, rekonštrukciu požiarnej zbrojnice v celkovej sume 12 867,25 €, rekonštrukciu žľabov na Hlavnej ulici v celkovej sume 21 903,- €, výstavbu vjazdov na Karlovom dvore v celkovej sume 26 534,69 €. V roku 2018 ešte obec kúpila konvektomat do školskej jedálne v celkovej sume 8 600,02 €, ďalej do obce kúpila snežný pluh v celkovej sume 2 940,- €, autobusovú zástavku v sume 2 004,- € a umelecké dielo – sochu anjela v celkovej sume 800,- €. V roku 2019 obec začala s výstavbou komunitného centra v časti Karlov dvor v celkovej sume 114 028,49 €. V roku 2020 realizovala obce rekonštrukciu budovy pre mládež a šport v sume 101 522,70 €, zateplenie a rekonštrukcia objektu kultúrneho domu v sume 238 453,46 € a dokončila výstavbu komunitného centra v sume 71 736,49 €. V roku 2020 už druhý rok pokračovala nepriaznivá situácia súvisiaca s pandémiou COVID19. V roku 2021 obec realizovala technické zhodnotenie budovy domu smútku v sume 11 429,35 €, výstavbu betónových oplození pri mš, zš, verejných priestranstvách v obci v sume 36 759,19 €, nákup tribún na futbalovom ihrisku v sume 20 642,40 €, výstavbu odpočívadla pri tokajskej cyklotrase v sume 40 589,43 €, nákup osobného automobilu Fábria Montecarlo v sume 14 960,- €, nákup inventára do budovy TJ v sume 4 882,- €, nákup umeleckého diela sochy sv. Urbana v sume 4 800,- € a nakúpila pozemky v sume 17 421,- €.

5.7. Pamiatky

Rímsko-katolícky kostol z 1. polovice 19. storočia je kultúrnou pamiatkou v obci Slovenské Nové Mesto. Dnešný rímsko -katolícky kostol, pôvodne židovská synagóga bola postavená v

roku 1931 v prvom rade zásluhou lekára Grünwalda. Je zasvätený slovanským vierozvestcom Sv. Cyrilovi a Metodovi.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola - v obci je základná škola s ročníkmi 1. až 4., ktorú navštevujú deti z obce. Vyučovanie zabezpečovalo 7 učiteľov, 2 vychovávateľky na čiastočný úväzok, 1 asistenti učiteľa na čiastočný úväzok, 1 THP pracovníčka na čiastočný úväzok a 1 nepedagogický zamestnanec. Školu navštevovalo v školskom roku 2021/2022 spolu 44 žiakov a v školskom roku 2022/2023 spolu 51 žiakov.

- Materská škola – v obci navštevovalo v školskom roku 2021/2022 27 detí vo veku 3 – 6 rokov a v školskom roku 2022/2023 31 detí vo veku 3 – 6 rokov. Vyučovanie zabezpečujú 4 učitelia. V MŠ pracuje aj 1 nepedagogický zamestnanec. Pri materskej škole funguje Detský folklórny súbor Slniečko
- Školská jedáleň - stravu pre deti základnej a materskej školy zabezpečujú 3 zamestnanci.
- Mimoškolské aktivity zabezpečuje:
 - Základná umelecká škola Trebišov, ktorá má pobočku v obci Slovenské Nové Mesto. Vyučovanie zabezpečujú 2 učitelia.
 - Základná škola v rámci krúžkovej činnosti a družiny – zabezpečuje kultúrno spoločenské aktivity, športové aktivity ako futbal, hokejbal, tenis, beh.
Krúžková činnosť – Poznávanie a ochrana prírody – organizovanie výletu za účelom poznávania a ochrany prírody.
 - Pri základnej škole funguje rómsky súbor Mladosť a detský folklórny súbor Novomeský Strapček
- Občianske a záujmové združenia:
 - Folklórna skupina Novomeščanka
 - Dobrovoľný hasičský zbor obce Slovenské Nové Mesto
 - Miestny spolok Slovenského červeného kríža,
 - Telovýchovná jednota
 - Miestny spolok Matice Slovenskej

- Jednota dôchodcov – základná organizácia Slovenské Nové Mesto

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na :

- zabezpečenie kvalitnej výučby vo všetkých ročníkoch vzdelávania na 1.stupni
- pokračovanie v zvyšovaní kvality mimoškolských činností – krúžková činnosť, domáca príprava a pod.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- Zdravotnícke stredisko v Michal'anoch pre deti a dorast
- Zdravotnícke stredisko Vo Veľatoch pre dospelých
- Nemocnica s poliklinikou Trebišov
- Lekárne v Michal'anoch a vo Veľatoch
- Záchranná služba

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na : zabezpečenie kvalitnej zdravotnej starostlivosti všetkým vekovým kategóriám.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Centrum pre deti a rodiny Slovenské Nové Mesto
- Školská jedáleň (obedy pre starších občanov v obci)
- Hygienické centrum Karolov dvor
- Komunitné centrum
- Klub dôchodcov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na :

- Na snahu o umiestnenie občanov obce, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých v chorobe a starobe do zariadení pôsobiacich v obci resp. v blízkom okolí
- Pokračovanie zabezpečovania obedov pre starších občanov obce
- Fungovanie hygienického centra
- Fungovanie klubu dôchodcov
- Fungovanie komunitného centra a pod.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec hlavne formou vlastných kultúrnych podujatí. V roku 2022 obec usporiadala tradičné podujatia pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Karneval, Mesiac úcty k starším a Mikuláša. Podujatie Tokaj v Európe – festival Slovákov žijúcich v zahraničí – Dedovizeň sa z dôvodu časovej tiesne nerealizovalo, keďže pandemické opatrenia boli zrušené tesne pred jeho prípadnou realizáciou.

Spoločenský a kultúrny život zabezpečuje obec v spolupráci s :

- rómskym súborom Mladosť
- Folklórnym súborom Novomeščanka
- Detským folklórnym súbor Slniečko

- Novomeským Strapčekom
- Múzeom a Kultúrnym centrom južného Zemplína v Trebišove - kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať prostredníctvom občianskych združení a záujmových organizácií, ktoré pôsobia v obci, zabezpečujú pre občanov kvalitný spoločenský a kultúrny život ako aj organizovaním kultúrnych akcií v obci.

6.5. Doprava

Obec leží na ceste I. triedy č. 79 cestného ťahu: Vranov nad Topľou (I-18) – Hriadky (I-50 a D-1) – Trebišov – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec – Čierna nad Tisou – štátna hranica s Ukrajinou. Uvedená cesta je významnou dopravnou osou nadregionálneho (medziokresného) aj medzištátneho významu, spája Slovensko s Ukrajinou aj s Maďarskom. Cez obec Slovenské Nové Mesto prechádza ako už bolo vyššie spomenuté cesta I.tr./79, cesta III. tr. /55342 smer Káty a cesta II. tr./55318 Slovenské Nové Mesto – ŽST. Na cesty I. a III. triedy naväzuje v obci sústava 4 miestnych obslužných a prístupových komunikácií.

Cez katastrálne územie obce a cez jej zastavané územie súbežne s cestou I/79 prechádza dvojkoľajná železničná elektrifikovaná trať Čierna nad Tisou – Košice. Na zastavanom území obce sa nachádza železničná stanica a na katastrálnom území obce hraničný priechod Slovenské Nové Mesto – Satoraljaújhely, ktorý je otvorený pre osobnú a železničnú dopravu.

Obec disponuje parkovacími a odstavnými plochami pri miestnych kostoloch, pri predajni Milk-agro, pri železničnej stanici, pri základnej a materskej škole.

6.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci je spracované Územným plánom Obce Slovenské Nové Mesto schváleného dňa 30.11.2004 uznesením č. 8.

Hlavným cieľom územného plánu je riešiť a stanoviť:

- zásady a regulatívy funkčného využitia a priestorového usporiadania územia obce
- prípustné, obmedzujúce a zakázané funkčné využitie územia obce
- zásady riešenia verejného dopravného systému obce
- zásady riešenia verejného technického vybavenia
- zásady riešenia občianskeho vybavenia a turizmu
- zásady ochrany prírody a tvorby krajiny, stanovenie prvkov kostry územného systému ekologickej stability územia obce
- zásady ochrany kultúrnych pamiatok
- zásady starostlivosti o životné prostredie
- plochy na verejnoprospešné stavby a plochy na vykonanie asanácií.

6.7. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Slovenská pošta a.s.
- Predajne potravín, ovocia a zeleniny, vín a spotrebného tovaru
- Kaderníctvo
- Stávkové kancelárie
- Autoservis

- Ubytovacie a reštauračné služby
- Čerpacia stanica

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Stavebné práce

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Prevažuje práca samostatne hospodáriacich roľníkov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : vytvorenie vhodných podmienok pre začínajúcich podnikateľov, ktorí by svojimi službami priniesli pomoc občanom, ktorí nemajú možnosť dochádzať za týmito službami do okolitých miest a obcí.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec v roku 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový** rozpočet ako schodkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 9.2.2022 uznesením č. 145.

Rozpočet bol zmenený šesťkrát:

- prvá zmena schválená dňa 24.3.2022 uznesením č. 163
- druhá zmena schválená dňa 16.6.2022 uznesením č. 172
- tretia zmena schválená dňa 25.6.2022 uznesením č. 178
- štvrtá zmena schválená dňa 22.9.2022 uznesením č. 187
- piata zmena schválená dňa 15.12.2022 uznesením č. 193
- šiesta zmena schválená dňa 31.12.2022 rozpočtovým opatrením starostu obce, vzatá na vedomie dňa 9.2.2022 uznesením č. 201

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 031 943,20 €	1 168 818,86 €	1 040 361,29 €	89,01
z toho :				
Bežné príjmy	779 705,88 €	818 335,42 €	765 761,33 €	93,58
Kapitálové príjmy	26 986,21 €	30 232,33 €	3 246,12 €	10,74
Finančné príjmy	225 251,11 €	320 251,11 €	271 353,84 €	84,73
Výdavky celkom	1 031 943,20 €	1 168 818,86 €	991 915,23 €	84,86
z toho :				
Bežné výdavky	789 338,43 €	827 006,43 €	726 367,60 €	87,83
Kapitálové výdavky	242 604,77 €	341 812,43 €	265 547,63 €	77,69
Finančné výdavky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	

Rozpočet obce	0,00 €	0,00 €	48 446,06 €	
----------------------	---------------	---------------	--------------------	--

V roku 2022 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- **v bežnom rozpočte:**
 - podielové dane v sume 383 608,80 EUR, ktoré predstavovali zníženie oproti roku 2021 o 2,7 % vo výške 10 657,86 EUR
 - daň z nehnuteľností v sume 29 072,60 EUR, ktorá predstavovala zníženie oproti roku 2021 o 57,56 % vo výške 16 732,99 EUR
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 10 338,05 EUR, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2021 o 11,83 % vo výške 1 223,13 EUR.
 - z nájmu 13 292,12 EUR, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2021 o 30,33 %
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - príjmy z predaja pozemku vo výške 3 246,12 EUR
- **vo finančných operáciách:**
 - použitie prostriedkov rezervného fondu vo výške 113 121,29 EUR
 - použitie prostriedkov z minulého roku 158 232,55 EUR (prenesený výkon v sume 8 232,55 EUR- základná škola, stravné v hmotnej núdzi + obedy zadarmo, rodinné prídavky – osobitný príjemca; na realizáciu projektu predchádzanie vzniku a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov – 150 000,- EUR)

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - mzdové výdavky a výdavky na poistné a príspevky do poisťovní vo výške 445 574,27 EUR
 - prevádzkové výdavky (cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom a ostatné tovary a služby) vo výške 280 793,33 EUR
- **v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:**
 - **Predchádzanie vzniku a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obci** v sume 161 416,06 €
 - **Betónové oplotenia v obci** v sume 38 299,06 €
 - **Rekonštrukcia budovy Milk-agro** v sume 11 887,36 €
 - **Závlahový systém ihrisko TJ** v sume 11 998,- €
 - **Umelý trávnik** v sume 13 974,69 €
 - **Rekonštrukcia budovy obchodu a služieb** v sume 25 930,58 €

vo finančných operáciách: nemala obec v roku 2022 plnenie.

7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v €
Bežný rozpočet	765 761,33
z toho : bežné príjmy obce	765 761,33
Bežné výdavky spolu	726 367,60
z toho : bežné výdavky obce	726 367,60
Bežný rozpočet	39 393,73
Kapitálové príjmy spolu	3 246,12

z toho : kapitálové príjmy obce	3 246,12
Kapitálové výdavky spolu	265 547,63
z toho : kapitálové výdavky obce	265 547,63
Kapitálový rozpočet	-262 301,51
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-222 907,78
Vylúčenie z prebytku	10 055,08
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-232 962,86
Príjmy z finančných operácií	271 353,84
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	271 353,84
Príjmy spolu	1 040 361,29
Výdavky spolu	991 915,23
Hospodárenie obce	48 446,06
Vylúčenie z prebytku	10 055,08
Upravené hospodárenie obce	38 390,98

Schodok rozpočtu v sume -222 907,78 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 10 055,08 EUR bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný :

- z rezervného fondu 113 121,29 EUR
- z finančných operácií 119 841,57 EUR

Schodok rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje - zvyšuje o :**

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 10 055,08 EUR, a to na :
 - prenesený výkon v oblasti školstva v sume 7 717,94 EUR
 - stravné pre deti v hmotnej núdzi v sume 1 545,70 EUR
 - osobitný príjemca – rodinné prídavky v sume 151,76 EUR
 - na výdavky spojené s referendom v sume 639,68 EUR

Zostatok finančných operácií v sume 232 962,86 EUR, bol použitý na:

- vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 232 962,86 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v sume 38 390,98 EUR

Tvorba rezervného fondu bola schválená v sume 25 390,98 EUR a na kapitálové výdavky spojené s realizáciou betónového oplatenia v obci boli schválené prostriedky v sume 13 000,- €.

7.3. Rozpočet na roky 2022 – 2024

	Skutočnosť k 31.12.2022	Plán na rok 2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Príjmy celkom	€ 1 040 361,29	€ 912 535,09	€ 761 059,00	€ 761 059,00
z toho :				
Bežné príjmy	€ 765 761,33	€ 838 230,01	€ 761 059,00	€ 761 059,00
Kapitálové príjmy	€ 3 246,12	€ 14 250,00	€ 0,00	€ 0,00
Finančné príjmy	€ 271 353,84	€ 60 055,08	€ 0,00	€ 0,00

	Skutočnosť k 31.12.2022	Plán na rok 2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Výdavky celkom	€ 991 915,23	€ 912 535,09	€ 761 059,00	€ 761 059,00
z toho :				
Bežné výdavky	€ 726 367,60	€ 848 285,09	€ 761 059,00	€ 761 059,00
Kapitálové výdavky	€ 265 547,63	€ 64 250,00	€ 0,00	€ 0,00
Finančné výdavky	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2022 - 2024:

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a **zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a **zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti** v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia **zákonov:**

- **č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady** v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- **č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 70,0 %,
- **č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy. Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s **všeobecne záväznými nariadeniami obce**. Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej

klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s - Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 č. MF/005055/2022-411 vydanéj v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z. n. p. Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025, z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 a z vývoja hospodárenia *obce* v roku 2022 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	€ 2 736 767,65	€ 2 757 893,21
Neobežný majetok spolu	€ 2 384 105,26	€ 2 629 094,78
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	€ 0,00	€ 0,00
Dlhodobý hmotný majetok	€ 2 165 876,26	€ 2 410 865,78
Dlhodobý finančný majetok	€ 218 229,00	€ 218 229,00
Obežný majetok spolu	€ 350 064,90	€ 127 376,05
z toho :		
Zásoby	€ 1 299,70	€ 403,62
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	€ 13 792,82	€ 15 558,88
Finančné účty	€ 334 972,38	€ 111 413,55
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	€ 0,00	€ 0,00
Časové rozlíšenie	€ 2 597,49	€ 1 422,38

8.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	€ 2 736 767,65	€ 2 757 923,21
Vlastné imanie	€ 1 706 077,63	€ 1 694 819,81
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	€ 1 706 077,63	€ 1 694 819,81

Závazky	€ 169 473,24	€ 39 038,71
z toho :		
Rezervy	€ 960,00	€ 960,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	€ 158 232,55	€ 10 055,08
Dlhodobé záväzky	€ 2 726,97	€ 452,21
Krátkodobé záväzky	€ 7 553,72	€ 27 571,42
Bankové úvery a výpomoci		
Časové rozlíšenie	€ 861 216,78	€ 1 024 064,69

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- Prírastkov/úbytkov dlhodobého majetku
 - Zaradenie technického zhodnotenia budovy Milk-Agro 12 187,36 €
 - Zaradenie betónových oplození pri verejných priestranstvách v obci 38 299,06 €
 - Zaradenie technického zhodnotenia budovy obchodu a služieb na ul. Školská 22 615,24 €
 - Zaradenie malej kompostárne 53 865,40 €
 - Zaradenie technického zhodnotenia budovy TJ 1 920,- €
 - Zaradenie technického zhodnotenie odpočívadla pri tokajskej cyklotrase 2 416,99 €
 - Zaradenie automatického závlahového systému – ihrisko TJ 11 998,- €
 - Zaradenie technického zhodnotenia rodinný dom Karlov dvor 1 841,88 €
 - Zaradenie umelého trávniku 13 974,69 €
 - Zaradenie mulčovača s príslušenstvom 45 960,- €
 - Zaradenie rotačného triediča 27 984,- €
 - Zaradenie cisternovej striekačky
 - Zaradenie protipovodňového vozíka 14 320,94 €
 - Zaradenie drobného hmotného majetku - kompostovisko 37 422,- €

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Stav k 31.12 2021	Stav k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	€ 924,70	€ 1 812,78
Pohľadávky po lehote splatnosti	€ 24 629,46	€ 27 235,25

Analýza významných položiek z účtovnej závierky: Nárast pohľadávok o 3 493,87 € spôsobila neuhradené daňové pohľadávky.

8.4. Závazky

Závazky	Stav k 31.12 2021	Stav k 31.12 2022
Závazky do lehoty splatnosti	€ 10 280,69	€ 28 023,63
Závazky po lehote splatnosti	€ 0,00	€ 0,00

9. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	€ 766 868,76	€ 876 550,81
50 – Spotrebované nákupy	€ 135 652,12	€ 171 557,89
51 – Služby	€ 98 177,16	€ 89 215,61
52 – Osobné náklady	€ 444 765,79	€ 448 190,18
53 – Dane a poplatky	€ 0,00	€ 585,36
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	€ 7 942,39	€ 1 895,33
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	€ 70 423,30	€ 152 396,13
56 – Finančné náklady	€ 7 908,00	€ 12 710,31
57 – Mimoriadne náklady	€ 0,00	€ 0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	€ 2 000,00	€ 0,00
59 – Dane z príjmov	€ 0,00	€ 0,00
Výnosy	€ 868 473,22	€ 865 292,99
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	€ 17 597,26	€ 24 309,82
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	€ 0,00	€ 0,00
62 – Aktivácia	€ 0,00	€ 0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	€ 468 414,09	€ 453 627,99
64 – Ostatné výnosy	€ 19 497,98	€ 25 459,29
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	€ 3 148,98	€ 960,00
66 – Finančné výnosy	€ 0,00	€ 0,00
67 – Mimoriadne výnosy	€ 0,00	€ 0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	€ 359 814,91	€ 360 935,89
Výsledok hospodárenia / + kladný VH, - záporný VH /	€ 101 604,46	-€ 11 257,82

Hospodársky výsledok /záporný/ v sume – 11 257,82 € bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom: v celkových nákladoch došlo k zvýšeniu oproti roku 2021 o 14,30 % a v celkových výnosoch k zníženiu o 0,37 %.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

P.č.	Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov
1	Obvodný úrad Trebišov	Register obyvateľov	362,01 €
2	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	Školské potreby pre deti v hmotnej núdzi	265,60 €
3	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	Rodinné prídavky	1 231,58 €
4	Okresný úrad v sídle kraja	Dotácia na stavebný úrad	1 420,83 €
5	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	Strava deťom v hmotnej núdzi	4 335,50 €
6	Okresný úrad Trebišov	Voľby a referendum	4 412,36 €
7	Okresný úrad v sídle kraja	Dotácia pre ZŠ	167 289,00 €
8	Dobrovoľná požiarna ochrana SR	na dobrovoľný hasičský zbor - mater.-tech.zabezp., OOP a odborná príprava	3 000,00 €
9	Okresný úrad v sídle kraja	Dotácia na predškólakov	7 527,00 €
10	Obvodný úrad Trebišov	Register adries	24,40 €
11	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	Dotácia - Cesta na trh práce	2 568,03 €
12	Ministerstvo vnútra SR	odmeny prenesený výkon	1 275,27 €
13	Ministerstvo vnútra SR	komunitné služby	53 081,88 €
14	Ministerstvo dopravy a výstavby SR	na úsek dopravy	47,39 €
15	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	dobrovoľnícka činnosť	118,54 €
16	Ministerstvo vnútra SR	na životné prostredie	109,87 €
17	Ministerstvo vnútra SR	prevádzka komunitného centra	2 400,00 €
18	Magna Košice	dar	800,00 €
19	Okresný úrad Trebišov	ubytovanie ukrajinci	13 000,00 €
20	Ministerstvo hospodárstva SR	energodotácie	441,21 €

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- Na prenesený výkon – základná škola	167 289,00 €
- Na komunitné služby	53 081,88 €
- Na stravu deťom v hmotnej núdzi a „obedy zadarmo“	4 335,50 €
- Na príspevok na ubytovanie ukrajinci	13 000,00 €

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 8 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Príjemca dotácie a účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Jednota dôchodcov miestna organizácia – podpora duchovných a kultúrnych hodnôt	200,- €	200,- €	0,00 €
Telovýchovná jednota Slovenské Nové Mesto – na činnosť futbalového klubu	12 872,76 €	12 872,76 €	0,00 €
Oblasťný futbalový zväz Trebišov - na podporu športu	200,- €	200,- €	0,00 €
Obecný hasičský zbor - na činnosť hasičského zboru v obci	275,03 €	275,03 €	0,00 €
Folklórny súbor Novomeščanka - na uchovávanie kultúrnych hodnôt	218,04 €	218,04 €	0,00 €

10.3. Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

- Predchádzanie vzniku a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obci v sume 161 416,06 €
- Betónové oplotenia v obci v sume 38 299,06 €
- Rekonštrukcia budovy Milk-agro v sume 11 887,36 €
- Závlahový systém ihrisko TJ v sume 11 998,- €
- Umelý trávnik v sume 13 974,69 €
- Rekonštrukcia budovy obchodu a služieb v sume 25 930,58 €

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Výstavba oplotení budov a pozemkov vo vlastníctve obce
- Rekonštrukcia bytu pri ZŠ
- Realizácia projektu WIFI pre teba

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor a nie sú jej známe žiadne ďalšie riziká a neistoty, ktorým by mohla byť vystavená.

Vypracovala: Ing. Denisa Kováčsová

Schválil: J.Kalinič

V Slovenskom Novom Meste, dňa 2.5.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke